[א]אבדו כבשים אבדו כבשים אבד הלחם ואם תמצא לומר תנופה אינה עושה זיקה הביא לחם וכבשים והונפו ואבד הלחם והביא לחם אחר אותו הלחם טעון תנופה או אינו טעון תנופה אבדו כבשים לא תיבעי לך דודאי בעי תנופה כי תיבעי לך אבד הלחם ואליבא דבן ננס לא תיבעי לך דאמר כבשים עיקר כי תיבעי לך אליבא דר"ע דאמר לחם עיקר מאי כיון דלחם עיקר בעי תנופה או דלמא כיון דמתירין דידיה כבשים נינהו לא צריך תנופה תיקו אמר ליה אביי לרבא מאי שנא שני כבשים דמקדשי לחם ומעכבי ומאי שנא שבעה כבשים ופר ואילים דלא מקדשי לחם א] ולא מעכבי אמר לי' הואיל והוזקקו זה לזה בתנופה והרי תודה דלא הוזקקו זה לזה בתנופה ומקדשא ומעכבא אלא כתודה מה תודה שלמים אף הכא נמי שלמים מי דמי התם ליכא זבחים אחריני בהדיה הכא דאיכא זבחים אחריני בהדיה ליקדשו הני והני אלא כאיל נזיר מה איל נזיר אע"ג דאיכא זבחים אחריני שלמים הוא דמקדשי מידי אחרינא לא הכא נמי לא שנא והתם מנלן ב] דתניא [1]ואת האיל יעשה זבח שלמים לה' על סל המצות מלמד שהסל בא חובה לאיל ושחיטת איל מקדשן לפיכך [ב]שחטו שלא לשמו לא קדשו הלחם תנו רבנן א) [ג]שתי הלחם הבאות בפני עצמן יונפו ותעובר צורתן [ט]ויצאו לבית השריפה מה נפשך אי לאכילה אתיין ליכלינהו אי לשריפה אתיין לשרפינהו לאלתר למה להו עיבור צורה אמר רבה לעולם לאכילה אתיין גזירה [ד]שמא יזדמנו להן כבשים לשנה הבאה ויאמרו אשתקד לא אכלנו לחם בלא כבשים עכשיו נמי ניכול ואינהו לא ידעי דאשתקד לא הוו כבשים אינהו שריין נפשייהו השתא דאיכא כבשים כבשים הוא דשרו להו (א) אמר רבה מנא אמינא לה [ה]דתנן א"ר יהודה העיד בן [ג]בוכרי ביבנה כל כהן ששוקל אינו חוטא אמר לו רבן יוחנן בן זכאי לא כי אלא [ה]כל כהן שאינו שוקל חוטא אלא שהכהנים דורשין מקרא זה לעצמן [2]וכל מנחת כהן כליל תהיה לא תאכל הואיל ועומר ושתי הלחם ולחם הפנים שלנו הן היאך נאכלין הני שתי הלחם היכי דמי אילימא בבאות עם הזבח אטו תודה ולחמה [ו]מי לא מנדבי כהנים ואכלי להו אלא לאו בבאות בפני עצמן וקתני היאך הן נאכלין אלמא לאכילה אתיין אמר ליה אביי לעולם בבאות עם הזבח ודקא קשיא לך מתודה ולחמה לחמי תודה לא איקרו מנחה שתי הלחם איקרו מנחה שנא' [3]בהקריבכם מנחה חדשה לה' רב יוסף אמר לעולם לשריפה אתיין והיינו טעמא דלא שרפינן לפי [ז]שאין שורפין קדשים ביו"ט א"ל אביי מי דמי התם לאו מצותן בכך הכא דמצותן בכך לישרפינהו מידי דהוה אפר ושעיר של יום הכיפורים אלא אמר רב יוסף גזירה שמא יזדמנו להם כבשים לאחר מכאן א"ל אביי תינח כל זמן הקרבתם ג] לבתר הכי לשרפינהו מאי תעובר צורתן נמי דקתני ד] צורת הקרבתם רבא אמר לאכילה אתיין וגזירה משום דרבה ולאו מטעמיה ה] אלא מקרא ואמר רבא מנא אמינא לה דכתיב [4]ממושבותיכם תביאו לחם תנופה [וגו'] בכורים לה' מה בכורים בפני עצמן אף שתי הלחם בפני עצמן ומינה מה בכורים לאכילה אף שתי הלחם נמי לאכילה

ת"ר

בעו תנופה. כבשים האחרים ה)[בעו תנופה] לדברי הכל דמתירין הן ועוד דבהו כתיב תנופה ו] והניף אותם הכהן ו): **מאי שנא שני כבשים.** דשלמים דמקדשי לחם כדתניא לקמן בשמעתא (דף מז.) אין מקדשין הלחם אלא בשחיטה: **ומעכבי.** אם הוזקקו זה לזה בשחיטה כדאמר ר' יוחנן לעיל [ע"א] ואפי' לא הוזקקו מעכבי לבן ננס: ז] **הואיל והוזקקו.** שני כבשים ולחם: **והא תודה** ח] **לא הוזקקו.** היא ולחמה לתנופה ביחד: **ומקדשא.** ללחם בשחיטה והיינו דאמרינן קרבנו על זבח ז) מלמד שאין הלחם קדוש אלא בשחיטת הזבח בפ' התודה (לקמן ד' עח:): **ומעכבא.** דאם אין תודה אין לחם דהא אינן קדושין אלא בשחיטה: **ומשני שני כבשי עצרת** ט] **שלמים.** אבל שבעה כבשים ופרים ואילים עולה נינהו (ב) ח) כמו איל נזיר שלמים הוא ומקדש הלחם כדמפרש לקמיה: **לפיכך.** ט) דשחיטת איל מקדשן שחטיה לאיל שלא לשמו לא קדש הלחם דכתיב זבח שלמים (ג) על סל המצות אי זביחתו לשם שלמים מקדש את הסל ואי לא לא: **הבאות בפני עצמן.** אליבא דרבי עקיבא דאמר [מה:] כבשים אין מעכבין את הלחם: **תעובר צורתן.** יפסלו בלינה: **אי לאכילה אתיין.** י] דלא בעו מתירין ליכלינהו: **ואי לשריפה אתיין לשרפינהו לאלתר.** הואיל וזו היא עיקר מצוותם: **השתא דאיכא כבשים כו'.** הלכך הואיל וקדשים מעליא נינהו ומשום גזירה הוא דשרפינן להו לא מצי למשרפינהו עד דליפסלו בלינה: **מנא אמינא לה.** דלאכילה אתיין אפי' באין בפני עצמן: **אינו חוטא.** ואע"ג דכתיב (שמות ל) כל העובר על הפקודים וכהנים לא נפקדו אינו חוטא כדפרשינא בפ"ג (לעיל ד' כא:) דמייתו ומסרי להו לציבור: **שאינו שוקל חוטא.** דכל הראוי ליפקד קאמר דהיינו מבן כ' שנה ומעלה יא]: **לעצמן.** להנאתן: **שלנו הן.** אם אנו נותנים שקלים ללשכה נמצאו באין אף משלנו שהרי כל הקרבנות מן הלשכה באין ורבן יוחנן בן זכאי לא דריש וכל מנחת כהן אלא במנחה שהכהן מביא יב] בפני עצמו מש"ה יג] חוטא: **אילימא בבאין.** שתי הלחם עם הזבח אמאי קתני היאך הן נאכלין הא ללחמי תודה דמי ותודה ולחמה מי לא מנדבי כהנים ואכלי: **התם.** גבי קדשים הנשרפין לאו מצותן בכך דמעיקרא לאכילה אתו אלא שאירע בהן פסול כגון נותר או טמא הלכך שבקינהו עד החול ושרפינן להו: **שמא יזדמנו להם כבשים לאחר מכאן.** לאחר שריפת הלחם הילכך משהינן להו שאם יבאו הכבשים יונפו עמהם יד] ואוכלו: **זמן הקרבתן.** עד תמיד של בין הערבים: **לבתר הכי לשרפינהו.** אמאי משהינן להו כל הלילה: **גזירה משום דרבה.** דאמר לעיל גזירה שמא יזדמנו להם כבשים לשנה הבאה ולאו מטעמיה דהוא אומר לעיל מנא אמינא לה טו] מדתניא העיד בן בוכרי כו': **ממושבותיכם וגו' בכורים לה'.** הקישן לבכורים: **אף שתי הלחם.** יכולין לבא בפני עצמן:

אין

אבדו כבשים לא תיבעי לך דודאי בעי תנופה. בהדי כבשים אחריני ולא דמי לזו תודה וזו לחמה דאי אבדה התודה אינו מביא אחרת: **ומאי** שנא שבעה כבשים ופרים ואילים דלא מקדשי ולא מעכבי. אגב מקדשי נקט מעכבי דהא דרשינן לעיל (ד' מה:) שבעת כבשים אע"פ שאין לחם וה"נ לחם אע"פ שאין שבעה כבשים ומיהו בקונטרס פי' דמיבעיא ליה בתר דהוזקקו זה לזה בשחיטה: **לפיכך** שחטן שלא לשמן לא קדש הלחם. טפי הוה ניחא למיתני שחטן לשמן דקדש הלחם אלא אשמעינן אע"ג דאחריני לשמן נשחטו לא קדש הלחם: **שתי** הלחם הבאות בפני עצמן. כמ"ד לחם עיקר: טז]**לשרפינהו** לאלתר. ואפי' למ"ד (פסחים דף לד:) אפי' פיגול טעון י) צורה הכא שאני דמצותן בכך: **לפי** שאין שורפין קדשים בי"ט. הוה מצי למיפרך למוצאי יו"ט לאלתר לשרפינהו דמנותר לא יליף מדמסיק צורת הקרבתן: **צורת** הקרבתן. פירש בקונטרס עד תמיד של בין הערבים מיהו בשמעתא דנתקלקלו הלוים בשיר (ר"ה דף ל:) מפרש דקרבנות ציבור קרבי אחר התמיד ודחו עשה דהשלמה לכך נראה לפרש עד הלילה: **מה** ביכורים בפני עצמן. ואפילו הכי איצטריך כ) לרבי עקיבא יהיו מתהיינה ללחם דמעכב כבשים:

עד

רבינו גרשום

ואליבא דבן ננס. דאמר כבשים עיקר לא תבעי לך דכיון דהונפו כבשים סגי: כתודה. כלומר וממקום שבאתה מה תודה שלמים ומעכבי לחם. הכא נמי אף ע"ג דאיכא זבחים אחריני בהדי איל נזיר עולה וחטאת: שתי הלחם הבאים בפני עצמן. בשלא היו להם כבשים יונפו כדי להתיר החדש במקדש: ותעובר צורתן. שיעשה להן לינה ויצאו לבית השרפה: אמר רבא לעולם לאכילה אתיין. האי לחם שבא בלא כבשים ואמאי תעובר צורתה ויצא לבית השריפה גזירה שמא יזדמנו להם כבשים לשנה הבאה ולא יחושו להביאם עם הלחם ויאמרו אשתקד וכו': לחמי תודה לא איקרו מנחה הלכך ליכא למימר בהו כל מנחת כליל ושריין. לפי שאין שורפין קדשים ביום טוב דהכי אמרינן במס' שבת תן לו בקר שני לשריפתו: התם לאו מצותן בכך. דמעיקרא לאו לשריפה אתיין: אלא אמר רב יוסף משום הכי לא שרפינן להו לאלתר גזירה שמא יזדמנו כו': תינח דליעכבינהו כל זמן הקרבתם בכל היום שמא יזדמנו: לבתר הכי כיון דלא נזדמנו לישרפינהו בלילה ואמאי צריכי לינה: ולאו מטעמיה דלא מצי למילף לה מהא דתנן העיד בן כוברי אלא מהא דכתיב ממושבותיכם וגו':

מסורת הש"ס

א) [לקמן עד:], ב) שקלים פ"א מ"ד לעיל כא: ערכין ד., ג) [גיר' הערוך כוכרי], ד) [שבת כג: וכד:], ה) גי' ל"ק, ו) [ויקרא כג], ז) [ויקרא ז], ח) ניהו הס"ד אח"כ ד"ה מה איל נזיר כו'. ל"ק, ט) הואיל והאיל מקדשן. ל"ק, י) צ"ל ציבור, כ) [לעיל מה:],

עין משפט נר מצוה

קו א מיי' פ"ח מהלכות תמידין ומוספין הלכה טו:
קז ב מיי' פי"ג מהלכות פסוה"מ הלכה יח:
קח ג ד מיי' פ"ח מהל' תמידין ומוספין הל' טז:
קט ה מיי' פ"א מהלכות שקלים הלכה ז:
ו מיי' פ"ט מהל' מעה"ק דין יד:
קי ז מיי' פי"ט מהל' פסוה"מ הל' ה:

תורה אור השלם

1. וְאֶת הָאַיִל יַעֲשֶׂה זֶבַח שְׁלָמִים לַייָ עַל סַל הַמַּצּוֹת וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת מִנְחָתוֹ וְאֶת נִסְכּוֹ: במדבר ו יז
2. וְכָל מִנְחַת כֹּהֵן כָּלִיל תִּהְיֶה לֹא תֵאָכֵל: ויקרא ו טז
3. וּבְיוֹם הַבִּכּוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַייָ בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: במדבר כח כו
4. מִמּוֹשְׁבֹתֵיכֶם תָּבִיאוּ לֶחֶם תְּנוּפָה שְׁתַּיִם שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת תִּהְיֶינָה חָמֵץ תֵּאָפֶינָה בִּכּוּרִים לַייָ: ויקרא כג יז

הגהות הב"ח

(א) גמ' ואמר רבה: (ב) רש"י ד"ה ומשני וכו' נינהו הס"ד ואח"כ מ"ה מה איל: (ג) ד"ה לפיכך וכו' שלמים לה' על סל:

גליון הש"ס

גמ' ויצאו לבית השריפה. עי' לקמן דף עד ע"ב:

מוסף רש"י

שתי הלחם הבאות בפני עצמן. כגון שלא היו לו כבשים לצבור וקאמרינן לעיל בפרק התכלת יונפו ותעובר צורתן ויצאו לבית השריפה ופליגי אמוראי התם דאיכא למ"ד לאכילה אתיין ואיכא למ"ד לשריפה אתיין (להלן עד:). כל כהן ששוקל אינו חוטא. מדקאמר אינו חוטא מכלל דלכתחילה לא מיחייב, וטעמא מפרש במסכת שקלים דכתיב כל העובר על הפקודים, ושבט לוי לא נפקד ואע"ג דאיכא למימר הא מייתי חולין לעזרה אפילו הכי אינו חוטא כדמפרש לקמן כל כהן שאינו שוקל חוטא. בשקלים מפרש טעמא דכתיב זה יתנו, זה בגימטריא שנים עשר שבטים והיינו שבט לוי, וכל העובר מפרש התם כל העובר בים סוף (לעיל כא:). אלא שהכהנים דורשין מקרא זה לעצמן. להנאתן ושלא כדין שלנו הן. שהרי מתרומת הלשכה הן באין ואם אנו שוקלין ללשכה נמצאת מנחת העומר ושתי הלחם ולחם הפנים משלנו והיאך נאכלין הכתיב לא תאכל, ולדידן לית לן הך דרשה דהאי כליל תהיה במנחת כהן גרידתא כתיב אבל במנחת ציבור זיל בתר רובא (ערכין ד.). אין שורפין קדשים ביו"ט. ולקמן בפירקין (דף כד:) ילפינן מקראי דאין שורפין (שבת כג:).

שיטה מקובצת

א] ולא מעכבי. ואע"ג דאפיקנא לעיל [מקרא] דשבעת כבשים לא מעכבין את הלחם דאפי' לר"ע דאמר [השני כבשים] לא מעכבי [ללחם] היכא דהוזקקו זה לזה בשחיטה מקדשי ומעכבי ומאי שנא שני כבשים כו' היכא דהוזקקו זה לזה בשחיטה לקדשיה ולעכביה. תוס' אחרות: ב] והתם מנלן. דכתיב ואת האיל יעשה זבח שלמים לה' וא"ת לקמן בפ' התודה מפיק דלחמי תודה מקדשו מקראי אחריני דכתיבי בתודה עצמה ולמה לי תרי קראי נילף חד מחבריה [דהיכא דאיכא] לחם בהדי זבח שחיטת הזבח מקדשן וי"ל דתודה מאיל נזיר לא אתי דאמינא תודה שלמים נינהו כשאר שלמים דעלמא דלאו לחם אגיד [ביה הכי] נמי לא אגיד לחם בזבח כלל להכי צריכי קראי דהתם ואיל נזיר וכבשי עצרת לאו מקראי דתודה גמרינן דהו"א תודה ליכא זיבחא אחריני [בהדייהו אבל] הני דאית בהו זיבחא אחרינא בהדייהו לא לקדש בשחיטת השלמים כדאי' לעיל להכי צריכי תרוייהו וא"ת מהיכא נפקא לן באיל נזיר [וכבשי עצרת] דשלא לשמן לא מקדש לחם בהדייהו ואין לומר משום דכתיב ואת האיל יעשה זבח שלמים על סל המצות דבעינן לשם שלמים על סל [המצות] זה אינו דא"כ הוי צריך האי קרא לגופיה והיכא מפיק מינה בפרק קמא דזבחים דשינוי בעלים לא עלו לבעלים לשם חובה דאמר התם אשכחן שינוי קודש כו' עד שינוי בעלים ואם איתא דאצטריך לגופיה הכא למיגמר דשלא לשמן לא קידש הלחם היכא נפקא שינוי בעלים מינה וצריך לומר דשלא לשמן בכבשי עצרת [ואיל נזיר] דלא קדשי הלחם ילפי' מלחמי תודה דכתיב קרא כדאי' לקמן בפרק התודה וכן פירש"י כאן [בדף מ"ז. בד"ה] לא קידש הלחם ולא תפיס פדיונו כו': ג] לאחר זמן הקרבתן לישרפינהו פי' בקונטרס אחר תמיד בין הערבים דאמר קרא עליה השלם ולא נהירא דהא קרבן צבור דוחה עשה דהשלמה ונראה לפרש בתר זמן הקרבה לאחר שקיעת החמה דאין מקריבין קרבנות באותן חמשת מילין שקודם לילה ועדיין יכול לשרוף דאכתי יום הוא אבל הא לא פריך ולשרפינהו בלילה ממש דאין שורפין קדשים בלילה כן משמע במס' ביצה (דף ה) דאין עשה דהשלמה עומד במקום קרבן צבור גבי פעם [אחת] נתקלקלו הלוים בשיר. תו"ח. תיבת הכי נמחק: ד] דקתני כל זמן הקרבתן רבא אמר לעולם: ה] תיבות אלא מקרא נמחק: ו] תנופה דכתיב: ז] ננס ולר"ע הואיל: ח] תודה דלא: ט] עצרת כתודה מה תודה שלמים ומקדש לחם אף הכא נמי אותה של שלמים מקדשה לחם אבל כו' נינהו הס"ד ואח"כ מה"ד מה איל: י] דלא ס"א דאין להן מתירין: יא] ומעלה תשקלו ודרשי' לריב"ז כל העובר בים וכהנים עברו יתן תרומת ה' מבן עשרים שנה ומעלה: יב] מביא מביתו: יג] מש"ה אמר: יד] ויאכל תיבת ואוכלו נמחק: טו] לה מדתנן תיבת דתניא נמחק: טז] לישרפינהו לאלתר. לאו דוקא דאין שורפין קדשים בי"ט אלא לאלתר רוצה לומר במוצאי יו"ט ולמה לי עבור צורה דהיינו לינה עד עמוד השחר. תוס' אחרות: